

ת"פ 8037/00 - גנאדי ריאבקין נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 8037-00

בפני כב' ס. הנשיא רויטל יפה-כ"ץ

המבקש:

גנאדי ריאבקין

על ידי ב"כ עו"ד ישראל קליין

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

על ידי ב"כ עו"ד אליזבט אברהם, פמ"ד פלילי

החלטה

בתאריך 18/06/02 נדון המבקש לעונש מאסר של 15 שנה בצירוף פיצוי בסך 50,000 ₪, אשר אותו היה אמור להתחיל לשלם תוך 6 חודשים מיום מתן גזר הדין. עד היום שולם סכום של 38,000 ₪ בלבד, ובקשת המבקש, ששוחר ממאסרו לפני זמן לא רב, הינה, לפטור אותו מהחויב בגין ריבית והפרשי ההצמדה שהצטברו עד כה, ולאפשר לו לשלם את יתרת הקרן בלבד על סך 12,000 ₪.

לטענת המבקש "**הצליח בעמל רב, יזע ודמעות**" לשלם את הסכום שכבר שולם, ולא יעלה בידו לגייס את היתרה הכוללת ריבית והצמדה, למרות רצונו לעשות כן. נטען, כי למרות שהמבקש היה אסיר תקופה ארוכה ולא יכול היה להשתכר, ולמרות שאין לו רכוש כלשהו, הוא אינו מבקש להתחמק מחובותיו, אלא מעוניין לשלם רק את היתרה הנומינלית, אותה יצליח לגייס ממקורות שונים. לעמדת הסנגור, בכך לא רק המשיב יצא נשכר, אלא גם המתלוננת, שתזכה בתשלום כלשהו, שכן במידה ולא יופחת הסכום, לא יוכל לשלם את יתרת החוב שתפחה עד למעלה ממאה אלף ₪. הסנגור טען, כי אין להתייחס רק לסבלה של המתלוננת, שכן "**אין אנו דנים בכסף קיים או בנמצא שראוי שהמתלוננת תקבלו ולא יישאר בידיו, אלא האם מאפשרים לו להתאמץ ולסיים את התשלום באופן שהמתלוננת תרוויח ממנו או העמדתו בפני שוקת שבורה שתסגור את הגולל לגביו והחזרתו לתהומות ייאוש באופן שהפיצוי ישולם**".

הן הפרקליטות והן המרכז הישראלי לאפטרופסות - הקרן לטיפול בחסויים, אשר מונה כאפטרופוס למתלוננת, התנגדו לבקשה. נטען, כי חלף זמן רב מאז הוטל הפיצוי, ודי בכך כדי להוות נימוק לדחיית הבקשה; כי אין להעדיף את האינטרס של המבקש על פני זה של המתלוננת, אשר שנים ממתנה לתשלום הפיצוי; כי הסכום שנפסק, וטרם שולם, נשחק עם השנים ואין בו כדי לפצות את המתלוננת על סבלה העצום; וכי עמדו לרשותו של המבקש 15 שנה כדי לשלם את הפיצוי, והוא בחר שלא לעשות כן, ועל כן אין לאפשר לו ליהנות ממחדליו.

בטרם החלטה, יש לציין, כי המשיב הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, לאחר שבלילה שבין 16/03/00 - 17, הגיע לדירתה של המתלוננת על מנת לקבל ממנה שירותי מין. משלא בא על סיפוקו, דרש את כספו בחזרה בתוספת סכום של 70 ₪, ואז פרץ ויכוח בין השניים. במהלך ויכוח, ולאחר שהמשיב איים על המתלוננת שיעוור אותה, הוא בעט בה באיבר מינה, חבט בה באגרופיו

ודחף אותה לעבר מדרגות הבית המשותף שם התגוררה. בחדר המדרגות, הוא השכיב אותה על הריצפה, החדיר את אצבעותיו לתוך עיניה, ובתנועת הברגה הוציא את העיניים מתוך ארובותיהן. לאחר כל זאת, אמר המשיב למתלוננת, לא בלי סיפוק, **"הנה, עשיתי אותך עיוורת"**, ועזב אותה מתבוססת בדמה וזועקת לעזרה. כתוצאה ממעשיו אלה, נותרה המתלוננת עיוורת לחלוטין בעינה הימנית וחלקית בעינה השמאלית; היא סובלת מלחצים שונים; מוגבלת בתנועותיה; ונותרה עם נכות שלא תתקן לעולם. וכאמור, כיום היא חסויה והקרן לטיפול בחסויים מסייעת בידיה.

בגזר הדין צוין, כי מדובר **"במעשה מרושע וסדיסטי... אכזרי, מזויע ומזעזע יותר משהשכל יכול לקלוט..."**. עוד צוין, כי המשיב **"נטל מהמתלוננת, שגם ללא מעשיו חיה חיים אומללים וקשים, את המעט שעוד יכלה לדאוג לעצמה. הנאשם נטל ממנה אפילו את האפשרות לעסוק בזנות, וכיום היא נתונה לחסדי החברה ומוגבלת לא רק בתנועותיה אלא גם בנפשה"**. וגם היום, במרחק של שנים לא מעטות, הדברים לא נראים אחרת. נהפוך הוא, המשיב השתחרר ממאסרו ומעוניין לשקם את חייו, ואילו המתלוננת לא תוכל לשקם את חייה לעולם.

ואציין, כי על פסיקת ביהמ"ש העליון (רע"א 8994/11 **חליל נ' מדינת ישראל**, החלטת כב' השופט עמית מיום 29/04/12), המרכז לגביית קנסות רשאי לפטור חייב מתשלום תוספת פיגורים שהתווספה על פי דין ל"**חוב**" (סעיף 5 לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, תשנ"ה-1995), אך פיצוי, כהגדרתו בסעיף 6 לחוק המרכז לגביית קנסות, מפנה לצורך ההגדרה לסעיף 77 לחוק העונשין, ועולה כי הוא איננו בבחינת "חוב" כאמור בסעיף 5 הנ"ל. לכן, המרכז לגביית קנסות נעדר סמכות לדון בבקשה לביטול תוספת הפיגורים, וסמכות זו נתונה לביהמ"ש (סעיף 77 לחוק העונשין, המפנה לעניין ההגדרה בס"ק [ג] להוראות שעניינן תשלום קנסות, היינו - לסעיף 69 לחוק העונשין).

באותו עניין צוין עוד, בהערת שוליים, כי בכך שונה דינה של בקשה לביטול תוספת פיגורים מבקשה **לפריסת תשלום החוב או דחייתו**. בעוד שהראשונה מסורה בידי בית המשפט שגזר את דינו של המבקש, כאשר החלטתו ניתנת לערעור כהחלטה אחרת של אותו בית משפט בעניין אזרחי, הרי שהאחרונה מסורה בידי המרכז לגביית קנסות.

האפשרות לבטל את תוספת הפיגורים לא נועדה למקרים כמו זה שבפנינו, אלא למקרים בהם מדובר, למשל, בנאשמים שעשו כל אשר לעיל ידם לשלם את הפיצוי במועד שנקבע לכך, או בנאשמים אשר אפילו בתשלומים שנקבעו להם על ידי המרכז לגביית קנסות אין ביכולתם לעמוד, מסיבות שונות. המבקש בענייננו לא הצביע על טעם כלשהו לביטול תוספת הפיגורים. המדובר בפיצוי בסכום של 50,000 ₪ שהושת עליו עוד בשנת 2002, בגין עבירה חמורה ביותר שביצע בשנת 2000. בהתחשב בחלוף הזמן, בחומרת המעשים ובתוצאות שלהם, אין די בחסרון כיס כדי לשכנע שיש להיעתר לבקשה. אכן, המשיב היה אסיר תקופה ארוכה, אולם את הכספים שקיבל בתקופה זו, לא העביר לטובת המתלוננת, אפילו לא חלקית, אלא עשה בהם שימוש לטובת עצמו. יתרה מכך, המשיב הצהיר, כי הוא מוכן לעשות מאמץ ולגייס את היתרה הנומינלית של הפיצוי, אך זאת רק במידה ובקשתו לביטול תוספת הפיגורים תתקבל. כלומר, המשיב בעל יכולת להוסיף ולפצות את המתלוננת בגין מעשיו האיומים, אך הוא מציב בפני ביהמ"ש תנאים ובוחר שלא לפרוע את חובו, כשהוא מעדיף, פעם נוספת, את צרכיו האישיים על פני אלה של המתלוננת.

לאור כל האמור לעיל, ונוכח מעשיו החמורים של המבקש מחד, ונזקקותה של המתלוננת לפיצוי מאידך, אין המבקש זכאי להתחשבות נוספת מעבר לזו שנעשתה עמו בעת מתן גזר הדין, היינו - תשלום פיצוי סימלי בלבד של 50,000 ₪, שאפילו אותם לא טרח לשלם למתלוננת.

אשר על כן, הבקשה נדחית.

בהסכמה, ההחלטה ניתנת בהעדר הצדדים והמזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"א תשרי תשע"ו, 24 ספטמבר 2015, בהעדר הצדדים.

השופטת רויטל יפה-כ"ץ
ס. נשיא